

Wrocław, 07.05.2018

List otwarty członkiń i członków Akademii Młodych Uczonych i Artystów
do Pana Premiera Jarosława Gowina,
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w kwestii regulacji dotyczących wieku emerytalnego nauczycieli akademickich
w projekcie nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Szanowny Panie Premierze!

Zwracamy się do Pana jako młode przedstawicielki i przedstawiciele wrocławskiego środowiska akademickiego, rozczarowani wycofaniem z projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przepisu o zrównaniu wieku emerytalnego dla nauczycielek i nauczycieli akademickich.

Jesteśmy członkiniami i członkami Akademii Młodych Uczonych i Artystów, która powołana została do życia w 2010 roku jako pierwsza tego typu instytucja w Polsce. Akademia zrzesza młodych, wyróżniających się reprezentantów wrocławskiego środowiska akademickiego.

Zasadą, która przyświeca Akademii, jest idea jedności wiedzy. Dążenie do przekraczania podziałów przejawia się przede wszystkim we właściwej Akademii interdyscyplinarności. **Dążenie to ma jednak również szerszy wymiar społeczny i, *implicite*, odnosi się do kwestionowania innych różnic arbitralnych z perspektywy kariery akademickiej. Za tego rodzaju dystynkcję należy uznać płęć.** Członkinie i członkowie Akademii wybierani są wyłącznie w oparciu o kryteria osiągnięć naukowych i wieku. Należy przy tym podkreślić, że, choć Akademia skupia młode przedstawicielki i młodych przedstawicieli środowiska naukowego i artystycznego, **to istotnym elementem jej działalności jest dbanie o ciągłość wiedzy i czerpanie z osiągnięć doświadczonych badaczy.** Członkami Honorowej Kapituły Akademii są: prof. Andrzej Białas – Prezes Polskiej Akademii Umiejętności, prof. Marek Bojarski – Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego (w latach 2008-2016), dr Rafał Dutkiewicz – Prezydent Wrocławia, prof. Michał Kleiber – Prezes Polskiej Akademii Nauk (w latach 2007-2015), prof. Tadeusz Luty – Honorowy Przewodniczący Konferencji

Wrocławskie Centrum Akademickie
Rynek 13
50-101, Wrocław
tel. +48 71 770 20 00
fax +48 71 770 20 02
bwu@um.wroc.pl

Rektorów Akademickich Szkół Polskich, prof. Maciej Żylicz – Prezes Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.

Kierując się przedstawionymi powyżej zasadami działania Akademii, z zaniepokojeniem przyjęliśmy zmiany w planowanej regulacji dotyczącej wieku emerytalnego dla nauczycielek i nauczycieli akademickich. Art. 146 par. 1 projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 22.01.2018 roku zrównywał wiek emerytalny (65 lat) kobiet i mężczyzn będących nauczycielami akademickimi. Przepis ten został jednak usunięty w projekcie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 26.03.2018 roku, który został przyjęty przez Radę Ministrów i przekazany do dalszych prac legislacyjnych. Procedowane rozwiązanie oznacza, że nauczycieli akademickich będą dotyczyły przepisy powszechnie obowiązujące, które ustanawiają wiek emerytalny na 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Jako przedstawicielki i przedstawiciele młodej kadry akademickiej doskonale rozumiemy potrzebę stwarzania miejsc pracy dla początkujących badaczek i badaczy. Jesteśmy również świadomi konieczności dostosowania systemu emerytalnego do demografii polskiego społeczeństwa. Zdajemy sobie wreszcie sprawę, że osiągnięcie ustawowego wieku emerytalnego oznacza nabycie prawa do przejścia na emeryturę, a nie obowiązek skorzystania z niego. Pomimo tego, **uwazamy regulację różnicującą wiek emerytalny dla nauczycieli akademickich ze względu na płeć za dyskryminującą. Postulujemy zrównanie wieku emerytalnego dla nauczycielek i nauczycieli akademickich.**

Przede wszystkim należy zauważyć, że w przypadku kariery naukowej istotnymi czynnikami wpływającymi na osiągnięcia badacza/badaczki oraz artystki/artysty są czas i doświadczenie. Możliwość powtórzenia i dopracowania badań, zgromadzenia obszerniejszych materiałów badawczych, poddania rezultatów studiów kolejnym konfrontacjom ze środowiskiem akademickim i artystycznym – wszystkie te sprawy wymagają czasu, a jednocześnie odgrywają fundamentalną rolę z punktu widzenia osiągania wysokiej jakości wyników pracy naukowej i artystycznej. Kontakt z doświadczonymi pracownikami jest przy tym bezcenny zarówno dla młodej kadry, jak i dla studentów. Należy też dodać, że sami nauczyciele akademicy często traktują pracę naukową jako przywilej, a nie obowiązek. Z tego powodu w wielu przypadkach nie są skłonni korzystać z prawa do przejścia na emeryturę. Praktyka wskazuje jednak, że najczęściej zostają do tego zmuszeni. **Z tych wszystkich względów wprowadzenie jakichkolwiek rozróżnień wiekowych w przypadku wieku emerytalnego dla nauczycieli akademickich jest potencjalnie dyskryminujące.**

Proponowana regulacja jest przy tym w szczególności krzywdząca dla kobiet. Należy zauważyć, że, w przypadku kobiet, przeciętny wiek otrzymania profesury wynosi obecnie 57 lat. Ten stan rzeczy nie pozostaje bez związku z przerwami w karierze spowodowanymi przez urlopy macierzyńskie i wychowawcze. Utrzymanie niższego wieku emerytalnego dla nauczycielek akademickich z pewnością nie przyczyni się do zwiększenia ich szans

Wrocławskie Centrum Akademickie
Rynek 13
50-101, Wrocław
tel. +48 71 770 20 00
fax +48 71 770 20 02
bwu@um.wroc.pl

na awans zawodowy. Można nawet przypuszczać, że wcześniejszy wiek emerytalny w połączeniu z perspektywą potencjalnego urlopu (lub urlopów) macierzyńskiego będzie działał dyskryminująco już na wczesnych etapach kariery naukowej, skutecznie utrudniając jej rozpoczęcie.

Jako członkinie i członkowie organizacji skupiającej i wspierającej młode badaczki i artystki oraz młodych badaczy i artystów, uważamy różnicowanie wieku emerytalnego dla nauczycieli akademickich ze względu na płeć za istotne zagrożenie dla równości szans w obszarze kariery akademickiej. Należy też dodać, że **rozwiązanie to jest sprzeczne z podstawowymi założeniami projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższej i nauce, która na pierwszym miejscu stawia merytoryczne kryteria oceny pracowniczek i pracowników naukowych.** Dlatego postulujemy, by Pan Premier, dbając o realizację wartości wyrażanych w projektowanej ustawie, nie dopuścił do powstania tego rodzaju nierówności ze względu na płeć.

Z wyrazami szacunku

PRZEWODNICZĄCA
AKADEMII MŁODYCH
UCZONYCH I ARTYSTÓW

Magda Dubińska-Magiera

dr Magda Dubińska-Magiera (przewodnicząca)

W imieniu wymienionych poniżej

członkiń i członków Akademii Młodych Uczonych i Artystów

dr Ewa Błaszczak
prof. dr hab. Dariusz Buraczewski
dr hab. Małgorzata Cebrat
dr Monika Danielewska
dr hab. Krystyna Dąbrowska
dr inż. Jarosław Drapała
prof. dr hab. Marcin Drąg
dr Zuzanna Dyrda
dr Adrian Foltyn
dr hab. Dorota Frydecka
dr hab. Sabina Górńska
mgr Jarosław Grulkowski
dr hab. Łukasz Huculak
prof. dr hab. Ewa Jankowska
dr Jakub Jernajczyk
dr Grzegorz Joachimiak

dr hab. Mateusz Kwaśnicki
prof. dr hab. Artur Krężel
dr Agnieszka Leśniak-Banasiak
dr Urszula Lisowska
dr Karina Marusińska
dr Marta Migocka-Patrzałek
dr hab. Adam Mrozowicki
dr inż. Joanna Olesiak-Bańska
dr Magdalena Rowińska-Żyrek
dr Bartłomiej Skowron
dr inż. Marcin Syperek
mgr Karolina Szymanowska
dr hab. Małgorzata Zakrzewska
dr Roland Zarzycki
dr hab. Justyna Ziółkowska

Wrocławskie Centrum Akademickie
Rynek 13
50-101, Wrocław
tel. +48 71 770 20 00
fax +48 71 770 20 02
bwu@um.wroc.pl